

PAPILĖS SIMONO DAUKANTO GIMNAZIJS GILUMINIAM VIDAUS AUDITUI PASIRINKTŲ VEIKLOS RODIKLIŲ TYRIMO ANALIZĖ 2022 METAI

Po 2022 m. sausio mėnesį gimnazijoje atlikto „plačiojo“ vidaus audito, kurio metu subjektyviai buvo įvertinti stiprieji ir silpnieji gimnazijos veiklos kokybės rodikliai, buvo nutarta gilesnei analizei pasirinkti veiklos temą 2.4. „Vertinimas ugdant“ ir jos pagalbinius rodiklius: 2.4.1. „Vertinimas ugdymui“ bei 2.4.2. „Mokinių įsivertinimas“.

Gimnazijos veiklos įsivertinimo koordinavimo grupė išanalizavo pagalbinius rodiklius bei sukūrė iliustracijas, kuriomis remiantis buvo galima pasirinktam analizuoti veiklos rodikliui priskirti atitinkamą įvertinimą.

Gimnazijos veiklos įsivertinimo koordinavimo grupė išsikėlė tikslą išsiaiškinti: ar mokiniai informuojami ir su jais aptariama, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip yra taikomi. Ar mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui naudojami įvairūs vertinimo būdai, ar mokytojai siekia surinkti pakankamai informacijos apie mokinio mokymosi rezultatus, sėkmes ir problemas, kad neklysdami priimtų sprendimus dėl tolesnio ugdymo? Kaip derinami skirtingi vertinimo būdai - mokinių pasiekimų patikrinimai, vertinimo aplankai, mokinių pasiekimų aprašai ir kt., ar mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau?

Tirta kaip mokytojai užtikrina, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama laiku, būtų informatyvi, asmeniška, ar yra abipusis grįžtamasis ryšys skatinantis kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos.

Vertinimas, pagrįstas mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, procesą, rezultatus, turi mokyti mokinius savistabos, savivaldos, įsivertinti savo bei vertinti kitų darbą.

Anoniminėje apklausoje dalyvavo ir į pateiktus klausimus atsakė 19 gimnazijos pedagogų bei 114 5 – IV gimnazijos klasių mokiniai. Iš apklausoje dalyvavusių mokinių 58% buvo mergaičių ir 42% berniukų. 57% apklausoje dalyvavusių mokinių gyvena arčiau negu 3 km iki mokyklos, 18% - 3-5 km atstumu, 7% - 5-7 km atstumu, o 18% - toliau negu 10 km iki mokyklos. 18% mokinių į mokyklą atveža tėvai, 33% mokinių į mokyklą atveža mokykliniai autobusai.

Dėkojame mokytojams ir mokiniams dalyvavusiems gimnazijos vidaus audite bei atsakiusiems į anketų klausimus.

PASIRINKTŲ GIMNAZIJS VEIKLOS RODIKLIŲ VERTINIMAS

2.4.1. Vertinimas ugdymui

Atlikta apklausa parodė, kad visi gimnazijoje dirbantys ir į anketos klausimus atsakę mokytojai turi aiškius mokinių pažangos vertinimo kriterijus, kurių laikosi. 76% mokinių teigia, kad mokytojai laikosi vienodos mokinių vertinimo tvarkos. Mokytojai pabrėžia, kad vertinimo kriterijai kiekvienoje pamokoje mokiniams gerai žinomi. Prieš skirdami užduotis, mokytojai visada pasako, kaip jos bus vertinamos. Su tuo sutinka 87% apklaustų mokinių. Mokinių pasiekimai yra vertinami skaidriai. Mokiniams yra argumentuojamas jų darbo įvertinimas. 84% mokinių sutinka, kad mokytojų rašomi įvertinimai yra pelnyti.

Beveik visi mokytojai teigė, kad mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui naudoja įvairius vertinimo būdus – diagnostinį, formuojamąjį, ir apibendrinamąjį, formalųjį ir neformalųjį – tačiau vyrauja kasdienis neformalus formuojamasis vertinimas. Kartais derinami ir skirtingi vertinimo būdai. Tačiau išorinio audito metu stebėtos pamokos parodė, kad daugiausiai vyravo formuojamasis vertinimas (mokytojai stebėjo mokinių veiklą, klausinėjo juos žodžiu, gautą vertinimo informaciją fiksavo visai klasei bendromis arba individualiomis pastabomis), mokytojai retai naudojo motyvuojantį kaupiamąjį vertinimą.

Dauguma mokytojų siekia surinkti pakankamai informacijos apie mokinio mokymosi rezultatus, sėkmes ir problemas, kad neklysdami priimtų sprendimus dėl tolesnio ugdymo. Beveik visi mokytojai teigia, kad nuolat peržiūri savo vertinimo sistemą ir ją patobulina. Derinami skirtingi vertinimo būdai - mokinių pasiekimų patikrinimai, vertinimo apšankai, mokinių pasiekimų aprašai ir kt. 64% mokinių mano, kad mokytojai gerai žino, kas jiems sekasi. Vertinant pripažįstama formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų visuma, kiekvienam mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau. Mokytojai mokiniams parodo ir paaiškina, į ką mokantis reikia atkreipti dėmesį. 60% mokinių teigia, kad mokytojai skiria užduočių, kurios suteikia galimybę kiekvienam mokiniui pasirodyti kuo geriau. 70% mokinių sako, kad mokytojai uždavę klausimą palieka jiems laiko atsakymui apgalvoti. Esant reikalui ta pati tema gali būti nagrinėjama ilgesnį laiką – teigia 74% apklausoje dalyvavusių mokinių. 77% mokinių pažymi, kad po patikrinamojo darbo mokytojai jiems paaiškina, ką kitą kartą gali padaryti geriau. Pusė apklaustų mokinių pažymėjo, kad mokytojai juos dažnai pagiria. Pamokos dažniausiai vyksta be įtampos. 75% mokinių pažymėjo, kad jie nebijo pamokose suklysti arba neteisingai atsakyti į klausimą.

Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami remiantis ta pačia vertinimo sistema, kaip ir visų klasės mokinių, tik pritaikytos arba individualizuotos programos lygmeniu. Jei mokinys gerai atliko jam skirtas užduotis, pasiekė dalyko pritaikytoje arba individualizuotoje programoje numatytus tikslus, įgijo reikiamus įgūdžius, jis turi teisę gauti patį geriausią įvertinimą, kurį gautų bet kuris kitas jam skirtas užduotis atlikęs mokinys. (Išorės audito išvados).

Mokiniams ir jų tėvams pateikiama vertinimo informacija iš dalies padeda mokiniams siekti optimalios asmeninės sėkmės, taisyti mokymosi spragas ir vadovauti savo pačių mokymuisi. Administracija, mokytojai analizuoja mokinių pasiekimus ir, pastebėję, kad mokinys nedaro pažangos ar nepasiekia programos minimumo, informuoja tėvus, V GK posėdyje sprendžia dėl pagalbos priemonių mokiniui teikimo. Mokinių tėvai teigė, kad jiems dažniausiai pateikiama aiški informacija apie mokymąsi, ji dažniausiai teikiama laiku, yra pakankamai informatyvi.

69% apklaustų mokytojų teigia, kad jie informuoja mokinių tėvus apie mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą.

60% apklaustų mokinių sutinka, kad mokytojai informuoja jų tėvus apie tai, kaip jiems sekasi mokytis. 75% mokinių grįžę namo mielai papasakoja tėvams ir kitiems namiškiams, kaip jiems sekėsi mokykloje. Jie sako, kad tėvams ir kitiems namiškiams įdomu, kaip jų vaikams sekasi mokykloje.

Visi apklausti mokytojai pažymėjo, kad jie naudoja įvairius pamokos ir mokinių mokymo(si) grįžtamojo ryšio metodus (pvz., aptarimą, trumpą apklausą ir pan.). Beveik visi mokytojai teigė, kad jie paklausia mokinių, ką jie mano apie vedamas pamokas, o iš mokinių gautą grįžtamojo ryšio informaciją panaudoja tobulindami pamoką. Kad mokytojai klausia jų nuomonės apie pamoką patvirtina 57% mokinių. 60% mokinių pažymėjo, kad mokytojai klausia jų, ką galėtų patobulinti savo pamokose. Tačiau išorės audito duomenimis 34,5% apklausoje dalyvavusių pedagogų pritarė teiginiui „Per pamoką arba po jos kiekvienam mokiniui suteikiu informaciją apie tai, ką jis išmoko ir kaip turėtų tobulėti“; teiginiui, kad „Mokytojo pateikti atliktų užduočių komentarai man visada aiškūs ir suprantami“ visiškai pritarė tik apie 32% mokinių. Tad gimnazijoje dar nevisiškai išnaudojama pažangą skatinanti grįžtamojo ryšio galimybė. Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys kaip stiprusis pamokos veiklos aspektas užfiksuotas tik 29,2% stebėtų pamokų.

Gimnazijos veiklos rodiklis „Vertinimas ugdant“ atitinka 3 lygį.

2.4.2. Mokinių įsivertinimas

Beveik visi apklausti mokytojai teigia, kad kiekvienoje pamokoje su mokiniais aptaria jų įsivertinimo kriterijus bei pateikia pavyzdžių, kaip mokiniai galėtų įsivertinti savo rezultatus. Pasak mokytojų, sudaromos sąlygos mokiniams argumentuotai įvertinti savo ir kitų darbus.

Gimnazijoje vyksta vertinimas, pagrįstas mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, procesą, rezultatus. 69% mokinių pritaria teiginiui „mokytojai su manimi aptaria, kokią aš padariau pažangą“. 78% mokinių teigia, kad mokytojai su jais aptaria, kur turėtų patobulėti. 73% mokinių pažymėjo, kad pamokose jie mokosi įsivertinti savo darbus bei mokytojų padedami mokosi įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą. „Mokiniai vertina vieni kitų atliktas užduotis, kūrinius“ – pažymėjo 60% apklausoje dalyvavusių mokinių. Vertindami savo ir draugų atliktas užduotis, kūrinius, idėjas ir pan., mokiniai gali geriau suprasti mąstymo ir mokymosi procesą, mokymosi būdus ir savo mokymosi poreikius, lengviau juos paaiškina. 72% mokinių teigė, kad įsivertindami jie sužino, ką tikrai gerai moka ir ko dar reikėtų pasimokyti.

Daugelis mokinių pasitiki savo jėgomis mokantis. 70% jų moka išskirti svarbiausias teksto vietas. 72% - žino, kur galima ieškoti nežinomų žodžių. 70% mokinių žino, koku būdu galima gerai įsiminti mokomąją medžiagą.

Daugelis gimnazijos mokinių prisiima atsakomybę už savo mokymosi rezultatus. Tai savo atsakymuose pažymėjo 79% apklaustų mokinių bei 74% apklausoje dalyvavusių mokytojų. Tiek pat mokytojų teigia, kad jų mokiniai geba priimti sprendimus, kaip valdyti savo tolesnį mokymąsi.

Vertindami kitus ir įsivertindami patys mokiniai labiau pasitiki savimi, mažiau baiminasi klaidų. 71% mokinių pažymėjo, kad nebijo klausti, jeigu kas nors neaišku.

Gimnazijos veiklos rodiklis „Mokinių įsivertinimas“ atitinka 3 lygį.

Praėjusiais mokslo metais gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupė tyrė veiklos rodiklį „3.2.2. Mokymasis virtualioje aplinkoje“. Buvo pažymėta, kad reikėtų siekti kompiuterinės technikos atnaujinimo bei tobulinti mokytojų kompiuterinį raštingumą. Mokytojams ir mokiniams pateikėme keletą klausimų, kad patikslintume šiuo metu esamą situaciją.

75% mokinių pažymėjo, kad mokytojai savo pamokose panaudoja informacines komunikacines technologijas. 78% mokinių teigė, kad informacinių komunikacinių technologijų panaudojimas daro pamokas įdomesnėmis. 79% mokinių nuomone informacinių komunikacinių technologijų naudojimas padeda jiems geriau suprasti mokomąjį dalyką. Informacinių komunikacinių technologijų naudojimas pamokose padeda mokiniams eksperimentuoti, tyrinėti – mano 80% apklaustų mokinių. Tad informacinių komunikacinių technologijų panaudojimas pamokose yra svarbus rodiklis siekiant gerų mokymosi rezultatų.

Tačiau tik 53% mokytojų teigia, kad mokykloje turima įranga ir priemonės atitinka jų dalyko reikmes (turinį, užduotis). 58% mokytojų nuomone mokykloje pakanka kompiuterių, kuriuos gali tinkamai naudoti savo pamokose. Tad reikėtų siekti kompiuterinės technikos atnaujinimo. 63% mokytojų sutinka, kad mokykla nuolat atnaujinama mokymo(si) įrangą ir priemones dėl ugdymo kokybės. 68% mokytojų pažymėjo, kad mokykla rūpinasi jų skaitmeninio raštingumo tobulinimu. Beveik visi apklausoje dalyvavę mokytojai teigė, kad jie patys nuolat tobulina savo skaitmeninio raštingumo įgūdžius bei informacinių technologijų taikymo mokymui(si) būdus.

REKOMENDACIJOS:

1. Mokytojams dažniau naudoti kaupiamąjį vertinimą.
2. Mokytojams tiksliau formuluoti pamokos uždavinį ir aptarti, kokie mokinių pasiekimai lyginant su išskeltu uždaviniu.
3. Gimnazijos administracijai siekti kompiuterinės technikos atnaujinimo.

Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo
koordinavimo grupės pirmininkas

Regimantas Daunys

Mokytojų atsakymų 5 aukščiausios ir žemiausios vertės

Skaidriai vertinu mokinių pasiekimus	3,89;
Mokiniam visada argumentuoju jų darbo įvertinimą	3,74;
Mokiniam parodau ir paaiškinu, į ką mokantis reikia atkreipti dėmesį	3,63;
Vertinimo kriterijai kiekvienoje pamokoje mokiniams gerai žinomi	3,58;
Prieš skirdamas (-a) užduotis, visada pasakau, kaip jos bus vertinamos	3,58;
Mokykloje turima įranga ir priemonės atitinka mano dalyko reikmes (turinį, užduotis)	2,42;
Mokykla nuolat atnaujinama mokymo(si) įrangą ir priemones dėl ugdymo kokybės	2,61;
Mokykla rūpinasi mano skaitmeninio raštingumo tobulinimu	2,67;
Mokykloje pakanka kompiuterių, kuriuos galiu naudoti savo pamokose	2,68;
Mano mokiniai geba priimti sprendimus, kaip valdyti savo tolesnį mokymąsi	2,84.

Mokinių atsakymų 5 aukščiausios ir žemiausios vertės

Mokytojų rašomi įvertinimai yra pelnyti	3,47;
Prieš skirdami užduotis mūsų mokytojai pasako mums, kaip jie vertins rezultatus	3,38,
Aš prisiimu atsakomybę už savo mokymosi rezultatus	3,33;
Informacinių komunikacinių technologijų panaudojimas daro pamokas įdomesnėmis	3,29;
Tėvams ir kitiems namiškiams įdomu, kaip man sekasi mokykloje	3,25;
Mokytojai skiria namų darbų, kuriuos reikia atlikti kartu su vienu ar keliais klasės draugais	2,51;
Mokytojai mane dažnai pagiria	2,71;
Mokytojai klausia mūsų nuomonės apie pamoką	2,77;
Mokytojai klausia mūsų, ką jis galėtų patobulinti savo pamokose	2,8;
Mokytojai informuoja mano tėvus apie tai, kaip man sekasi mokykloje	2,81.